

Foreningens historie 1937 - 2007.

Foreningen blev stiftet den 29. november 1937 i København.

De personer, som var med til at starte foreningen, er alle for længst døde. Det vel nok mest aktive medlem af den første bestyrelse var Albert Eckwald.

Efter foreningens start kunne man allerede i 1938 udsende det første nummer af et medlemsblad. Det var et meget ambitiøst projekt. Bladet skulle udkomme en gang om måneden. Foruden at skaffe stof til at fylde bladet, skulle der også skaffes annoncører for at lette økonomien. Begge dele har krævet en betydelig indsats fra den daværende bestyrelses side. I det lange løb blev det da også for meget. Bestyrelsen, gik ret hurtigt over til en ordning, som den gang var meget almindelig i foreningslivet. Man lod simpelthen en annonceagent overtage udgifterne i forbindelse med bladets trykning, mod at han til gengæld fik indtægterne fra annoncerne. Disse annonceagenter havde som regel flere foreningsblade at arbejde med. Og for at hans annoncer kunne nå ud til det størst mulige publikum, blev de trykt i alle hans blade. Dette kunne undertiden medvirke til, at der blandt annoncerne var en eller flere annoncer som ikke ligefrem passede til vores læserkreds. Det var annoncer som oprindeligt var tegnet til jagtbladet eller Dansk Hønseavlertidende. Trods disse "skønhedsfejl", fortsatte bladets udgivelse i en årrække efter denne ordning.

På et tidspunkt begyndte annonceagenten at holde bladet tilbage indtil han havde annoncer nok til at ville bekoste trykningen. Dette kunne vores forening ikke vedblivende acceptere. Så i 1967 gik man over til den ordning som stadig eksisterer. Foreningen forhandler selv med en bogtrykker og betaler selv udgifterne.

Vi må desværre konstatere, at både trykning, men især porto og forsendelse er steget voldsomt igennem årene, og især her på det sidste. Samtidig fratog regeringen støtten til alle de små blade, hvilket bevirkede, at vi i dag kun har midler til at udgive bladet 4 gange om året. Da bladet er vores kontakt til medlemmerne, og vi stadig arbejder på at gøre det bedre med mere stof og farvebilleder, måtte vi fra 2007 lade kontingentet stige fra de 150 kr. som det havde holdt sig på i mange år, op til nu 200 kr. (Det svarer til 6 store fadøl om året.) Næsten hele kontingentet går til bladets udgifter. Pt. bliver der trykt 1300 eksemplarer. Bladet har i mange år været uden annoncer, og det har sine grunde. Dels kræver det et medlem, der har tid og lyst - gratis at opsøge potentielle annoncører. Der skal flere sider i bladet som fordyrer trykningen og evt. forsendelsen. Skal vedkommende have et vederlag for dette arbejde bliver et eventuelt overskud minimalt. Men bestyrelsen vil da ikke afvise eventuelle personer, som ad denne vej får lyst til at støtte bladet, samtidig med de får deres budskab bragt ud. Vi kan til enhver tid indhente et godt tilbud hos vores bogtrykker, som begge parter kan være tilfredse med.

I foreningens tidlige år gjorde formanden Albert Eckwald, og den daværende bestyrelse et stort og fortjenstfuldt arbejde med indsamling af alt, hvad der var af tidsskrifter, ugeblade og bøger. Dette blev organiseret ved indrykning af annoncer i alle landets større aviser såvel som lokale. Her blev adresser opgivet, hvor aviserne, bladene og bøgerne kunne sendes til eller afleveres direkte. Først og fremmest blev skibe der anløb danske havne forsynet, men inden længe blev et netværk opbygget, så materialet kunne sendes langt ud i verden, og dermed forsyne skibe langt fra dansk havn med blade og bøger hjemmefra. Ordningen blev så populær, at det selv indenfor det offentlige langsomt gik op for dem, at det kunde jo godt være, at søfolk også havde lyst til at følge med i, hvad der skete i det danske samfund. Dette behov var med til at opbygge det vi i dag kender som Handelsflådens Velfærdsråd. Foreningens arbejde på området ebbede langsomt ud i takt med udbyg-

ningen af Handelsflådens Velfærdsråd, og ikke at forglemme sømandskirkernes arbejde ude omkring i den store verden. Foreningen havde i begyndelsen ikke sine egne lokaler. De faste mødeaftener var dengang den første torsdag i hver måned, og de fandt sted i Marineforeningens lokaler i Jernbanegade. Til større sammenkomster som Stiftelsesfester og lignende, brugte man forskellige lokaliteter som Parkhotellet, Handels og Kontorist Foreningen m.fl. Da pladsen i Marineforeningen blev for kneben, flyttede man de månedlige sammenkomster til Esplanaden, hvor der endog senere blev etableret en "Georg Stage Stue". Denne stue havde foreningen stor glæde af, bl.a. på grund af dens trafikmæssige placering. Glæden varede dog kun et par år, så skulle lokalet bruges til andet formål. Herfra forhalede foreningen til Søvig's Restaurant, men også denne gang blot for en kort bemærkning.

Næste "Georg Stagestue" blev i Hjemstavnsforeningen i Linnésgade, indtil man blev fortrængt af Garderforeningen, som havde en bedre økonomi end vores forening. Det må have været omkring 1960 eller måske lidt tidligere. I den kommende årrække havde foreningen skiftende tilholdssteder. I den forbindelse måtte foreningens mange malerier, billeder og andre effekter opmagasineres hos firmaet Salicath. Et par større fester blev afholdt i Kvindernes Hus og på Herlev Kro. Men ellers var de 2 foretrukne steder Cafe Odin på Triangelen og Forsamlingsbygningen i Rømersgade.

Bestyrelsesmøderne blev afholdt rundt om i byen. Det var på steder som Park Restaurant, Kongens Have og Gamma blot for at nævne nogle. På den tid skulle der betale lokaleleje, hvis man ikke købte for et hvis beløb. Da de øl og stykker smørrebrød som bestyrelsen fortærede og selv betalte ikke kunne dække det krævede minimumsbeløb, fandt den daværende kasserer ud af, at foreningen kunne give en flaske brændevin til smørrebrødet. Herved kom det samlede beløb op over minimum, og lokalelejen blev sparet. Ønsket om eget lokale var så stort, at man oprettede en byggefond, men der skulle gå lang tid før der skete noget. En restaurant ved navn van Zandt på Sct. Anne Plads var et stykke tid på tale uden at blive til noget. Huspriserne steg og inflationen udhulede byggefonden. I 1961 kom nr. 32048 Svend Nielsen ind i bestyrelsen. (døde 1985) Han blev hurtig foreningens initiativtager og idémand.

Det blev til adskillige ideer angående anskaffelse af et lokale til foreningen. Her skal nævnes briggen "Tjalfe", som i mange år havde ligget ved Langelinie som klubskip for Københavns Amatør Sejl-klub, og B & W's gamle kantinepram "Frikadellen." Forslagene var trods alt for fantastiske for den mere besindige bestyrelse. Men Svend gav ikke op. På en generalforsamling afholdt i Rømersgade, foreslog han at købe "Rabes Have". Da Forsamlingsbygningen på dette tidspunkt kun havde udskænkning ved store fester, og derfor ikke havde servering ved denne generalforsamling, foreslog et af medlemmerne nr. 16015 E. Frederiksen, at man tog ud og fik en pilsner på "Rabes Have," og samtidig så på lokaliteterne. En flok på ca. 20 medlemmer forhalede efter generalforsamlingen ud til "Rabes Have".

Det blev til et minderigt møde, og en aften ud over det sædvanlige. Dels for GGSD medlemmerne, men også for de lokale stamgæster, som gjorde store øjne ved denne invasion af sene ukendte gæster. Det blev til, at Svend Nielsen købte ejendommen og foreningen købte restauranten. Så til det formål oprettedes den 18. august 1969 "Gamle Georg Stage Drenges Mindestue" A/S. (Som senere af praktiske grunde er ændret til et anpartsselskab.) Hovedparten af den oprindelige aktiekapital på 100.000 kr. senere forhøjet til 145.000 kr. blev tilvejebragt, dels ved den tidligere omtalte byggefond, og dels fra en testamentarisk gave fra en tidligere elev bosat i U.S.A. Resten af pengene blev hentet hos medlemmerne ved udstedelse af aktier på henholdsvis 100 kr. og 1000 kr. Foreningen fik en uvurderlig hjælp af nu afdøde landsrettsagfører Kay Wiismann. På trods af at han ikke selv

havde været Georg Stage elev, gik han til sagen med stor entusiasme. Revisor Bent Flintsø, som stadig er vores og selskabets revisor, var ligeledes til stor hjælp ved ordningen af pengesagerne i forbindelse med overtagelsen af restauranten og dens senere ombygning.

Den omtalte arv stammede fra elev nr. 1 1911 Leonhardt. Han havde været skibsfører i oliefirmaet Sun Oil, og havde testamenteret foreningen et antal aktier i dette firma. På samme måde havde han betænkt flere andre institutioner, bl.a. et børnehjem på Orø. Resten af formuen skulle herefter tilfalde Frelsens Hær. Der skete bare det, at inden Leonhardts død og boets behandling ved skifteretten, havde SUN Oil udstedt friaktier, som Frelsens Hær herefter hævdede tilkom dem. Foreningen hævdede på den anden side, at der tilkom dem friaktier i forhold til det antal aktier som var betænkt foreningen i testamentet. Sagen trak ud i langdrag, og der blev betydelige udgifter til advokat i U.S.A.

Foreningens daværende kasserer førte en stor og omfattende korrespondance med den amerikanske ambassade her i København, det danske konsulat i Los Angeles og de involverede amerikanske advokater. Retssagen fik et gunstigt udfald for foreningen, idet de amerikanske myndigheder gav os ret. Efter salær til advokater m.m. modtog foreningen en check på 40.000 kr. som gik lige ind i aktieselskabet. Foreningen havde ingen erfaring i at drive værtshus/restaurant, så det blev besluttet at fortsætte på frk. Skaarups, den tidligere ejers bevilling. Hun var en kvinde som havde nået de 85 år, så det var lidt af en satsning foreningen her gjorde. Men alt gik godt. Hun blev den daglige tilsynsførende, og hun boede dengang i lejligheden lige over restauranten.

Det var klart at denne ordning kun skulle være midlertidig. Aktieselskabet søgte og fik selv deres bevilling. Dette medførte, at sundhedsmyndighederne, dengang sundhedspolitiet, kom og så lokaliteterne igennem. Som ny bevillingshaver blev der altid stillet nogle krav om forbedringer. I foreningens tilfælde ret store krav m.h.t. toilet- og køkkenforhold, syntes man dengang. Der skulle bygges en ny udbygning ud i gården, som kunne rumme toiletter og køkken. Denne bygning fik senere navnet "Svends kasse". Tilbygningen og indretningen af Mindestuen, samt modernisering af restauranten, blev en stor økonomisk udgift for foreningen. Det til trods for, at hele bestyrelsen gik til hånde for at spare arbejdskraft udefra. Heldigvis havde bestyrelsen et par fagfolk blandt sig. Jørgen Jørgensen 59061 var på det tidspunkt murermester, og 24076 Walther Wannhoff (nu afdød) var tømrer. Uden deres kæmpe indsats på alle de faglige områder, havde det nok ikke hængt sammen økonomisk. Selve ejendommen stammer fra 1600 tallet. Det fortælles, at ejeren, en hr. Rabe, både bryggede øl og brændte brændevin. Ved siden af havde han udsækning i hans have. Heraf navnet Rabes Have. Til sådan en fabrikation hørte et kohold. De blev fodret med masken fra brænderiet. Kostalden var der, hvor vi nu har vores mindestue. Senere blev den hestestald og endnu senere saltlager for Irma. Tiden kom, hvor Frk. Skaarup lagde op, og foreningen skulle selv drive restauranten videre. Man håbede på at en hovmester, der var gået i land dukkede op, men dette blev ikke tilfældet. I stedet tilbød et af bestyrelsesmedlemmerne 36049 Laus Bonde(døde 1979), at være tilsynsførende for restauranten og ordne restaurantens regnskaber. Han fik da titel af direktør for aktieselskabet, men uden løn. Senere overtog bestyrelsesmedlem 48149 Per Bruhn dette hverv.

Efter nogle års erfaringer med at drive restauranten på denne måde, fandt bestyrelsen ud af, at det også kunne have nogle uforudsete mindre heldige følger.

Bestyrelsen besluttede på det grundlag at bortforpagte restaurantens drift. Også her måtte foreningen lære, men heldigvis efter kort tid overtog Kisser og Bendt driften af Rabes Have. I mange år var restauranten i en rolig og tilfredsstillende gænge. Fra den tid må vi ikke glemme Dagmar, som vi arvede fra Frk. Skaarup. Hun var så populær, at hun regnedes for en af vore egne, selv om damen

var langt oppe i årene. Hver søndag blev billardbordet dækket med en plade, og så arrangerede Dagmar frokost, tag selv bord, spis lige så meget du ønsker pris 10 kr. Restauranten var stuvende fyldt, og pengene blev brugt på drikkevarer.

Ved købet af ejendommen havde Svend Nielsen visse visioner om, at lejlighederne lidt efter lidt skulle overgå til Georg Stage drenge, der var under videre uddannelse, samt pensionister. Senere skulle foreningen overtage hele ejendommen. Af flere grunde blev det ikke til noget. På det tidspunkt ønskede alle unge, såvel som pensionister, at have en lejlighed med bad, hvilket der ikke var i husets lejligheder. Flertallet af bestyrelsen havde arbejde, og kunne ikke afse tid til at tage sig af de problemer som lejerne tit og ofte havde.

Skulle der tilkaldes hjælp udefra, oversteg udgifterne langt den lave husleje som betaltes på daværende tidspunkt. Irma som ejede fabrikken bag Rabes Have skulle udvide, så de købte baghuset af Svend. De bekostede endvidere anlægget af den nuværende gårdhave med plankeværk. Svend besluttede at sælge den øvrige ejendom, men i skødet er der indført, at vi er uopsigelige og vi til enhver tid har forkøbsret til ejendommen. Køberen blev en tømmermester Birger Sand. Vi troede huset nu var i gode hænder, men måtte sande det modsatte. Huset forfaldt ganske langsomt. Alle fejl og mangler både hos os, i restauranten og hos beboerne blev der ikke gjort noget ved. Hver gang måtte vi selv betale. På det sidste førte foreningen i årevis en række sager mod Birger Sand, som vi alle vandt i retten, men når det kom til udbetaling, havde han dagene før flyttet pengene. Efter en årrække solgte han ejendommen, som han havde erhvervet fra Svend for nogle få hundred tusind kroner. Hans salgspris blev 5 millioner. Siden er det gået stærkt. Flere forskellige selskaber har købt og solgt ejendommen. På et år blev den handlet 3 gange. Sidst her for nylig er den blevet solgt for 21 millioner kroner. Hver gang er vi blevet spurgt om vi vil købe, p.g.a. vores forkøbsret. Men vi har desværre ikke lige 21 millioner.

På et tidspunkt blev vores forpagter Bendt syg og måtte trække sig tilbage. Kisser fortsatte at drive restauranten videre, men da ejendommen begyndte at blive handlet, og huslejen steg, opgav hun efter sommeren 2005. Foreningen stod nu uden forpagter. Men kun med nogle måneders forsinkelse, kunne Rabes Have igen åbne dørene med et helt nyt forpagter par Anders og Caroline. De har selv bekostet hele restaureringen og ombygningen af restauranten.

Alle frygtede at sundhedsmyndighederne ville slå hårdt ned, sådant havde røgtet lydt i lang tid. Men de forlangte blot, at gulvtæppet i restauranten blev fjernet, manglende furer i køkkenets flisevæg skulle repareres, samt 2 rækker nye fliser opsat. Og så en kraftig rengøring samt nymaling. Rabes Have holder åbent fra onsdag til og med søndag fra kl.11.00 til 20.00. Køkkenet lukker kl. 16.00. De dage der er selskaber er der selvfølgelig længere åbent. Vi tilbød Anders og Caroline at lave lidt PR. for restauranten, men de ville hellere have, at det stille og roligt gik fra mund til mund. Og det må siges at have holdt stik. Det anbefales at ringe i forvejen og bestille bord, hvis man ikke vil gå forgæves.

Foreningens elevfond er sammensat af en lang række bidrag fra personer, der gennem tiderne har skænket disse større eller mindre beløb til fonden. Fondens kapital har lige rundet de 100.000 kroner, og det er renterne herfra, der må bruges. I gamle dage ydede fonden støtte til en eller flere elever med penge til opholdet eller til beklædning. I dag er fonden mere gået over til at støtte eleverne om bord med udstyr, som Stiftelsen ikke lige står og har penge til. Men hvert år betaler fonden for et skibs ur, der bliver overrakt "Årets Georg Stage Elev". Det foregår ved hemmelig afstemning, hvor eleverne stemmer på en kammerat, de helst ville være sammen med på et skib efter toget på "Georg Stage". I mindestuen er der mange ting som medlemmerne selv har fremstillet. Her

skal blot nævnes nogle få. 28057 Viggo Johansen har lavet den smukke model af Georg Stage som pryder stuen. Han var desuden foreningens revisor. 06037 Aksel Haldrup har malet det store maleri af Georg Stage som hænger på stuens endevæg. 08011 E. Hernø har malet alle krusene som hænger på række under hylderne. Ligeledes askebægerne, vaserne og mange andre smukke genstande, som vi kan glæde os over i dag. Han var kondiløber og vinterbader længe før det kom på tale. Ja, helt frem til sin død i 1978 som 84-årig. 16076 C. J. Hauerslev er mester for det smukke og stemningsfulde maleri af den gamle Georg Stage, som hænger på stuens sydvæg. En huspoet har der også været. 03011 O.M. Børup Sørensen, forfatter til bl.a. "Georg Stage gennem 60 år", og en overgang redaktør af medlemsbladet. Som mangeårigt medlem af bestyrelsen for Stiftelsen "Georg Stages Minde", samt skibsinspektør for Georg Stage var 18047 Svend Fage Petersen et værdifuldt kontakttled mellem Stiftelsen og vores forening. Desuden var han en glimrende fortæller. Ved flere lejligheder fortalte han levende og interessant om sine mange spændende oplevelser som skibsfører og bjærgningsinspektør i Switser. Således bl.a. om rydningen af Suezkanalen efter Suez - krigen i 1956. 2266 Hans Jacobi pensioneret kolonibestyrer fra Grønland var også god for en spændende historie. Han fortalte gerne selvoplevelser og eventyr fra den store ø højt mod nord. Mest kendt blev han som julemand år efter år ved vor årlige julefest for børn. Men en dag stoppede han. Det var da en dreng skød ham lige i panden med en pil med sugekop fra en pistol han netop havde fået i julegave. Og samme dag da han uddelte julegaverne spurgte. "Og hvad ønsker du dig så i julegave min lille pige"? Hvortil der blev svaret. "Jeg er mor til hende der står foran."

Med Georg Stages to tidligere førere, 24061 J.P. Nørgaard og 50157 B. Barner Jespersen har foreningen altid stået på en god fod.

Dette har været stærkt medvirkende til det gode forhold, der gennem årene har hersket mellem Gamle Georg Stage Dreng og skibet.

Skoleskibsforeningen "Danmark".

Denne forening blev startet tilbage i 1975. Fra første færd fik den al vor støtte. Blandt andet fik den vederlagsfrit spalteplass i vort blad. Et af vores lokaler blev stillet til rådighed ligeledes vederlagsfrit. Ja, det hedder stadig i dag "Danmarksstuen". Efter som Danmarksforeningens medlemstal voksede, og vi betalte huslejen og udgifterne til bladet og dets forsendelse til de nye medlemmer, blev denne ordning ikke tilfredsstillende for nogen af parterne. I 1980 indgik vi en aftale om egentligt bladfællesskab, og bladets navn "Gamle Georg Stage Dreng" blev ændret til "Fuldriggeren". Men allerede året efter ønskede Danmarksforeningen imidlertid at lave sit eget blad, og vores bladsamarbejde blev ophævet. Senere fraflyttede de "Danmarksstuen" og fandt et andet lokale.

Vi valgte at lade vores blad beholde navnet "Fuldriggeren". Et spørgsmål man tit og ofte stilles er, hvad er årsagen til den trofasthed og veneration, som tidligere elever i almindelighed føler overfor deres gamle skib. Noget entydigt svar kan vel næppe gives, men et bud kunne være følgende: Næsten alle eleverne kommer lige fra skolen og lige fra far og mor. For de fleste er det første gang, de er alene hjemmefra i længere tid. Tilværelsen er så totalt anderledes, end hvad de har været vant til. Det er en stor forandring og oplevelse - både med positive, såvel som negative sider - at den tid aldrig glemmes siden hen. Og heldigvis er det jo sådan, at de negative ting først går i glemmebogen. Et andet spørgsmål der ligeledes ofte stilles er: Hvordan er det lykkedes at holde foreningen levedygtig i 70 år. Her må først og fremmest henvises til en stor og trofast medlemsskare, som gennem alle årene har fundet vej til de forskellige arrangementer. En stabil bestyrelse, hvor det ikke er noget særsyn, at bestyrelsesmedlemmer har siddet i 15-20 år, og nogle endda længere.

Et bevis på stabiliteten i bestyrelsen får man ved at se på, hvor få formænd der har været gennem de mange år.

Foreningens stifter:

28053 Albert Eckwald var første formand fra 1937 til 1952.

11009 Aage Brettschneider formand fra 1952 til 1963.

39076 Werner Petersen formand fra 1963 til 1973.

Da det ikke lykkedes at finde en formand, blev et formandskab oprettet bestående af 3 personer.
59061 Jørgen Jørgensen, 48149 Per Bruun og 38007 Alfred Nielsen

38007 Alfred Nielsen formand fra 1976 til 1987.

59061 Jørgen Jørgensen formand fra 1987 til 2002.

60001 Peter Armfelt formand fra 2002-

Den før omtalte store og trofaste medlemsskare er af naturlige årsager skrumpet ind. Tilgangen af yngre medlemmer, der kommer forbi vores stue eller melder sig til vores arrangementer er ikke ret stor. Det på trods af, at vi er ca. 900 betalende medlemmer spredt ud over hele landet samt Sverige og udlandet.

Dette tal har holdt sig jævnt. Nogle falder fra og andre kommer til. Bladet er vores samlingspunkt. For at komme dette dødvande til livs, har bestyrelsen allerede besluttet, at marinens kadethold, som sejler med Georg Stage i en måned efter det almindelige togt, også kan blive medlemmer af vor forening, og flere har allerede meldt sig ind via vores hjemmeside. På vores nylig overståede generalforsamling blev bestyrelsen opfordret til yderligere at åbne op for alle som viste interesse for skoleskibet Georg Stage. Der vil derfor inden længe blive indkaldt til en ekstra ordinær generalforsamling, hvor bestyrelsens forslag vil blive fremlagt. Først og fremmest vil navnet "Gamle Georg Stage Dreng" blive erstattet af "Georg Stage Foreningen", og vores love tilpasset de nye forhold. Med disse nye tiltag håber bestyrelsen på, at flere nye, såvel som gamle medlemmer møder op, og er med til at føre foreningen videre i mange år endnu.

Peter Armfelt
Formand